ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 14
Архівний № 472

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 46737

Бессарабов
Михаил Иванович

Начато: 29 ноября 1945 г.
Окончено: 12 сентября 1955 г.
На 8 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 14
Архівний № 472

Tartumaa kalamajandusaktiivi nõupidamine

Suurem osa meie sisevete kalamajandusest kuulub Tartu Kalakombinaadi tegevusvalkonda. Hõlmates Peipsi, Pihkva, Võrtsjärve ja isegi Vagula kaluriühistud, on Tartu Kalakombinaat vabariigi suurimaid. Et püügitingimused on sisevetes märksa soodsamad kui merel, siis oleneb riikliku püügiplaani täitmine ja ületamine loomulik. Miks aga Tartu Kalakombinaat on aastaplaanist suutnud täita ainult 32%, see võeti riiklikus kasjalise vaatluse alla Tartumaa kalamajandusaktiivi, partei- ja nõukogude organisatsioonide ühisel nõupidamisel.

Nõupidamise avas EK(b)P Tartumaa Komitee sekretär sm. Eihe. Kaluriühistute, püügiartellide ja valdade täitevkomiteede esindajate poolt esitatud aruandeist selgus, et nõrk riikliku plaani täitmine tuleneb nõrgast organisatsioonilisest tööst. Kaluriühistud pole suutnud kujuneda kindlailmelisiks, tööd kindlakäeliselt juhtivaiks ja suunavaiks nõukogude organisatsioonideks. Ühistuis tegeldakse ümitmesuguste teisejärguliselt tähtsate küsimustega ning pühendatakse vähe tähelepanu plaanitäitmisele ja kala vastuvõtule kokkuostupunktides. Ka ei ole püügivarustuse jaotamist rakendatud püügiplaani täitmise huvides. Nii on Kallaste kaluriühistusse kuuluv Nihaküla püügiartell jäetud hoopis vaeslapse ossa, olgugi et artell koosneb teotahtelistest ja edasipüüdlikest demobiliseerituist ja repatrieerituist.

Nõrka organisatsioonilist tööd põhjustab nõrk poliitiline kasvatustöö kohtadel. Kiitva näitena toodi Peipsiääre vald, kus parteiorganisaator ja täitevkomitee pööravad enam tähelepanu kalurkonnale, arendades vastastikust koostööd. Selle tulemusena on ühistu püügiplaani täitnud ja püük areneb tõusujoones. Halb on olukord aga Võrumaa kaluriühistuis. Järvesuu ühistu kalureil-väikepõllupidajail tuli näiteks reht pekstakäsitsi, et õigeaegselt täita kohuslikke teraviljanorme. Samuti ei saa sealsed kalurid ettenähtud soodustusi küüdis, teetööde ja metsatööde kohustuste täitmisel. Õigustatud ettepeiteid pälvisid ka Tartu Kalakombinaat ja teised keskasutused kalureile saadetud puuduliku ja madala kvaliteediga varustuse ja ebasoodsate hindade pärast

Röövpüügi ja normivabade, nn. priipüüdjate tegevuse tõkestamisel ei ole Kalandusliit tegutsenud küllaldase operatiivsusega. Kaitseküsimus on enamasti jäetud ühistute mureks. Ilmnenud väärnähtusist on vähe informeeritud partei- ja teisi nõukogude organisatsioone.

J. Hivask

PÄRNU KALANDUSTEHNIKUMIS

Varem Pärnus töötanud kalanduskool muudeti nüüd ümber Kalandustehnikumi püügitehnika osakonnaks.

Senise Pärnu kalanduskooli lõpetajad on kõik saanud vastavad teenistuskohad. Kala ümbertöötamist ja kalandusala raamatupidamist õppinud Edith Virkus töötab praegu Pärnu kaluriühistu „Jahta" konservitööstuses. Käitises esikohale tulnud brigaadis täitis ta norme 307%. Kaarel Merivee, Tahkuranna talupidaja poeg, töötas pärast kooli lõpetamist kalastuspunkti juhatajana Orajõe vallas. Praegu on ta Läänemaa kalakaitseinspektoriks. Paljud lõpetajaist jätkavad õpinguid Kalandustehnikumis, nagu Ilmar Antsu, kes, olles Pärnumaa rajooni kalakaitseinspektor, õpib ühtlasi püügitehnika kursustel. Samuti Eduard Haas, kes töötab Sindi kalakasvatusmajas. „Kui teie teaksite, kui huvitav on kalakasvatamine! Korjasime kogu Pärnumaa rannikult kalamarja Ilmar Antsu käis seda isegi Hiiumaalt toomas. Rõõm, lasta kevadel oma käega kümneid tuhandeid siia- ja lõhemaimusid jõkke, tasub täielikult minu kahekordse pingutuse töös ja õppimises," jutustab tubli noormees särasilmi.

Praegu õpib Kalandustehnikumi Pärnu osakonnas 29 õpilast, kellest 5 on tütarlapsed. Käesoleva aasta uustulnukaist jutustab 17-aastane Karl Kuningas, elav nutikas poiss: õpib Mõisaküla raudteetehaste eesrindliku lukksepa poeg Boris Tamme, kes pääses kooli ilma eksamita, sest ta oli lõpetanud gümnaasiumi 2 klassi. Hea õpilasena ja osava maletajana hinnatakse teda tubli seltsimehena. Ta kõneleb: „Suvel aitasin isal tehases vaguneid ehitada, aga kui algas koolitöö, siis tõttasin siia, sest kalapüüdmine on olnud alati minu huvi keskuseks."

Tütarlastest 18-aastane Kunigunde Ravsk, kelle isa samuti on raudteelane, on tulnud Sindist Sidejaoskonna kirjakandja kohalt. Oma eksami sooritas ta 34-st kooli astuda soovijast kõige paremini, ehkki ta on lõpetanud ainult 6-kl. algkooli.

Kalandustehnikumi püügitehnika klassis pannakse esimestel aastatel suurt rõhku üldhariduslikele ainetele, õpetades inglise, vene ja eesti keelt, ajalugu, matemaatikat, füüsikat, keemiat jne. Tegelikku kalandusse puutuvaid õppetunde on nädalas ainult kaks. Puudus on vihikuist, pliiatseist, raamatuist jne., sest raamatukauplused Kalandustehnikumi ei varusta. Kalanduse RK on aga seni suutnud anda vaid paar vihikut ja igale õpilasele ühe (!) sule. Mis puutub kooli õpetajaskonda, eesotsas 72-aastase juhataja kt. Gustav Mälguga, Pärnumaa kalakaitseinspektori Aleksander Jakobsoni jt., siis teeb see kõik, et kool võiks edukalt töötada. Nii on korrastatud kooliruumid, soetatud õppeabinõu-

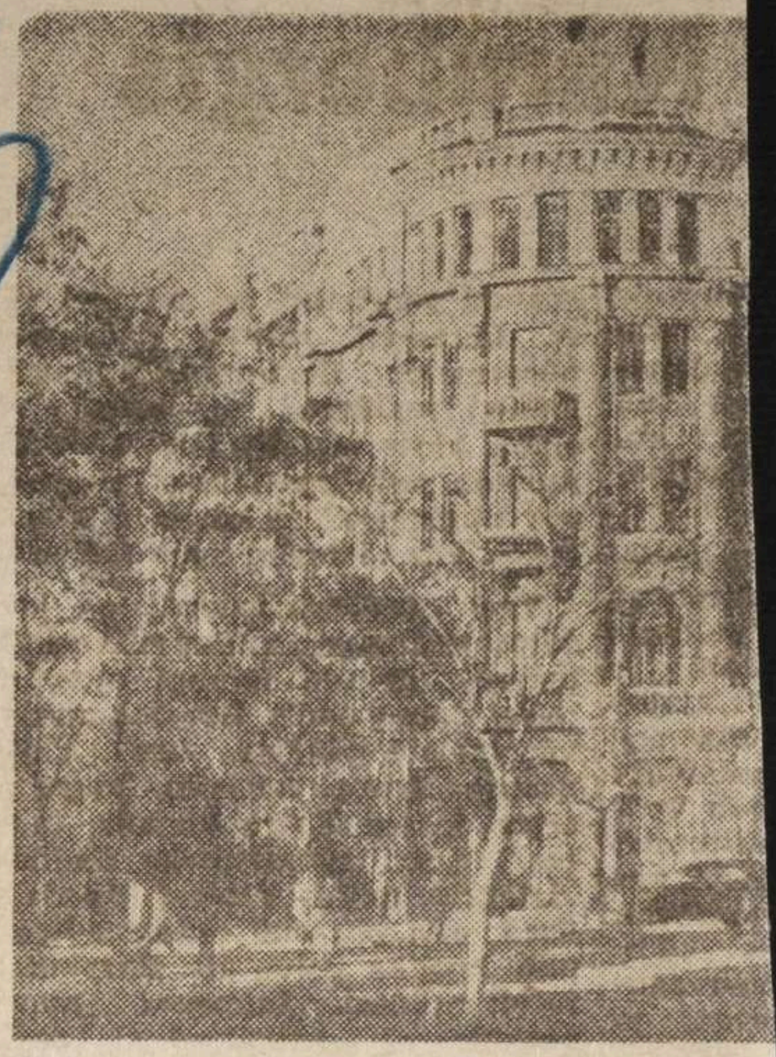

Käesoleval aastal täitub 75 aastat Molotovi

Ühe viljaka elutö

Aino Tamme surma p

12. detsembril sängitati maamulda eesti teenekas laulukunstnik ja rahvalaulik Aino Tamm Teda oli J. Tombi nim. Keskkultuurihoonesse saatma kogunenud suurearvuliselt Tallinna kunstiinimesi, lahkunu õpilasi ja sõpru. Valgeisse õitesse mattunud kirstu juures seisis auvalves rahvarõivais neide, Aino Tamme õpilasi ja „Estonia" näitejaid. Helisesid vaiksed viisid Raadiokomitee orkestrilt, laulis Filharmoonia meeskoor, laulsid lahkunule Jenni Siimon, Salme Lauren, Karl Ots

„Aino Tammega läheb hauda meie esimene suur ja üldtuntud laulukunstnik," ütles oma mälestuskõnes Kunstide Valitsuse juhataja sm. Semper. „Oma pikal eluajal äratas ja kasvatas ta rahvas armastust kauni laulu vastu. Ta tutvustas esimesena eesti rahvalaulu välismaadel, pakkudes seda viimistletud kunstina. Ta kasvatas uute lauljate arvuka pere, töötades lauluõpetajana kuni surmani."

Rahvalaulik ja laulupedagoog Aino Tamm leidis oma viimse puhkepaiga Metsakalmistu lumiste mändide all. Värske kalmuküngas kattus lillede ja pärgadega.

*

Aino Tamm, kelle me kaotasime ootamatu surma läbi, sündis 23. detsembril 1864. a. Viljandimaal, Tarvastus. Laulu õppis ta Peterburi muusikakoolis ja täiendas end hiljem välismaal, eriti Itaalia lauluõpetajate juures. Juba varakultneka laulu

tegi Aino
eesti ra
esitamise
järjest
1891. a
seisvate
Eestis.
sega ain
ka kõiki
sega öelo
on kõla
1900. a
kordselt
Siitpeale
sari väl
lauludeg
tutvustas
kaunikõl
kultuuri.
avasid t
väikerah
olemasolu
Suur o
laulupeda
oli ta la
servatoor
arenenud
laulukuns
kalt eest
Nõukog
sel Aino
takti nõ
ja jätka
ning lau
Aino T
heaks. F
end Aino Ta
esimese la

ENDLA" k

Nürnbergis

samaale
d. Isegi
dokuest tuli
m kui
ksamaa-

llustreeäitumist
ivaldselt
Mehi ja
d alatulike popaistvate
tab eriti
käitumist
maal, kes
tanutena
ks kõlbomavagudega, ja

äib, ütleb
lamasid
dega, kes
ati kuskil
ha.

väljavõtte
aruandest,
eptembril
umis, milsse tagasies dokued ise, et
osed heitHeideti
ad. Veel
ku käitutöölistega
as alla
a. juulis.
iseas, et
d ei köenaid ega

n ma tri-
" ütleb
llaks teha
ks, et hitteadsid,
t Saksaga, ning
rogrammi

ab edasi
d et reisi
lõppenud
nnatused.
töölised
imustesse.
ikud vanlt ainult
da neist
lik, vähi-
a nende

e instruleidsid
e Speeri
isjoni isisi „viili-
geb kõik

saavad venelased, on niivõrd väike, et inimesed jäävad päev-päevalt nõrgemaks. Uurimused näitasid, et mõned venelased ei suuda võtta enam kätte metallitükki selleks, et asetada seda masinasse. Samasugused tingimused on kõigis teistes kohtades, kus töötavad vene töölised."

Veel üksikasjalisemalt on kirjeldatud tingimusi, milles viibisid välismaised töölised Kruppi ettevõtteis, teises dokumendis. See dokument on välismaiste tööliste, kes töötasid Essenis Kruppi tehastes, laagri peaarsti doktor Egeri kirjalik tunnistus. Egeri tunnistuses üteldakse: „Laagrid, milles viibisid ida-ala töölised, olid piiratud okastraadiga ja olid hoolika valve all. Barakid olid tulvil inimesi. Inimesed magasid pinkidel või kahekordseil naridel. Ida-ala tööliste toiduportsjon ei olnud küllaldane. Nad said 1000 kalorit vähem, kui seda sisaldas sakslase minimaalne portsjon. Neil ei olnud üliriideid ja nad kasutasid sellepärast vaipa palituna külma ja vihmase ilmaga. Neil ei olnud jalatseid, paljud töölised olid sunnitud käima tööl palju jalu isegi talvel. Ruumide sanitaarolud, kus asusid need töölised, olid hirmsad. Selle tagajärjel oli väga palju raskeid haigestumisi. Eriti laialdaselt levis tuberkuloos. Paljud olid tüüfuses. Töölisi suri kui kärbseid halbade tingimuste tõttu elamuis, halva ja vähese toidu tagajärjel, väsimusest ja sellest, et nad ei saanud küllaldaselt puhata. Antisanitaarsete tingimuste tagajärjel põdesid peagu kõik ida-ala töölised nahahaigusi. Töölised olid kohustatud tööl käima, olenemata sellest, kas nad olid haiged või terved, sest arste laagreis ei käinud. 1943. a. märtsis õhurünnaku tagajärjel olukord Kruppi laagreis veelgi halvenes. Isegi veega varustamine lõppes täielikult kuni kaheks nädalaks. Haigetele eraldatud barakk ei kõlvanud isegi elamiseks. Kõigis nurkades sadas vihma katusest läbi. Seal viibinud haiged ei saanud kunagi terveks."

Edasi jutustab doktor Eger oma tähelepanekuist sõjavangide laagri külastamisest 1944. aasta algul. „Neis laagrites olid tingimused," tunnistas Egert, „veel halvemad kui ida-tööliste laagrites 1942. aastal. Meditsiinilist teenindamist neis laagreis ei olnud. Selline väljakannatamatu olukord oli kujunenud relvastatud jõudude väejuhatuse süü läbi, kelle kohuseks oli valvata olukorra üle sõjavangide laagreis. Kui laagrid olid pommitamiste läbi purustatud, peeti nende elanikke koeraputkades, mille suurus oli kuus korda kaheksa jalga."

Oma seletuse lõpposas jutustab doktor Eger olukorrast veel ühes laagris, mis, osus, Kruppi tehaste

OLUKORRAST JAAPANIS

Tojohara, 12. 12. (TASS.) Tokiost saadud teadete järgi näitab seal juba poolteist nädalat kestev Jaapani parlamendi istungjärk kujukalt selle parlamendi võimetust toime saada temale seatud probleemide lahendamisega.

Saadikute tähelepanu keskendub põhiliselt kahel küsimusel: püüdlusel vältida vastutust sõja eest ja eelduste loomisel saadikute isiklikuks eduks eelseisvail parlamendivalimistel.

Kindral MacArthuri käskkiri esmalt 59 ja siis 9 jaapani liidri arreteerimise kohta puudutas ka parlamenti, sest arreteeritute nimekirja on märgitud 6 alamkoja ja 18 ülemkoja liiget.

Tuleb tähendada, et sõjaroimarite nimekirja on võetud rida põlise aristokraatia esindajaid, sealhulgas printsid Nosimoto ja Konoe

Parlamendi istungjärk toimub loiult. Saadikud tegelikult sabo teerivad istungjärku. Plenaaristungeist võtab osa 25—30% saadikute üldarvust. Kvoorumi puudumise tõttu katkestatakse sageli parlamendi komisjoni töö. 10 päeva jooksul ei ole parlamendis kinnitatud ainustki seaduseelnõu, kuigi läheneb istungjärgu lõpp. Istungjärk põikleb visalt kõrvale seaduseelnõude arutamisest, mis kannavad demokraatlikku värvingut ja mis on valitsuse poolt esitatud kujunenud olukorra survel. Vaevalt on ekslik tõendada, et parlamendi ja valitsuse jõupingutused on suunatud sellele, et seaduseelnõud ilma liigse kärata matta või kinni külmetada. Iseloomustades istungjärgu tööd kirjutas ajaleht „Nippon Times" 7 detsembril:

„Kogu istungjärgu protseduur on politikaanluse farss, mida toimetatakse alatul eesmärgil. Pärast seaduse läbivaatamist peab parlament viivitamatult puhastama tee rahvale, mida kiiremini, seda parem rahvale. Parlamendil on konservatiivne värving. Parlament ja valitsus, venitades seaduseelnõude läbivaatamist maareformi ja töölisliidu kohta, püüavad need seaduseelnõud maha matta."

Ei ole üleliigne öelda, et parlament toetab täielikult ja jagamatult olemasolevat keisrisüsteemi Jaapanis. Seni ei ole lahendatud ülemkoja reorganiseerimise, salanõukogu laialisaatmise ja konstitutsiooni läbivaatamise küsimused.

Olukorra sunnil arvustab valitsust isegi jaapani ajakirjandus, öeldes, et ta tegeleb ainult mitmesuguste projektide väljatöötamisega, ilma et tal oleks kuigi tõsiseid kavatsusi neid projekte parlamendi läbi teostada.

Võib tähele panna tugevat segadust ja nõutust parlamentlikes parteides. Laostumisel on suurim parlamentlik progressistide partei, mis on ühest küljest ägeda sisemise võitluse ja teisest küljest paraja ajal keisrisüsteemi järjekindlate kaitsjatena Jaapanis. Sotsialistid lükkasid kaks korda tagasi kommunistliku partei ettepaneku ühtse rinde loomise kohta. Muide, sotsialistide partei on omalaadi varjupaigaks reale „progressiivse" partei liikmeile, kes mitmesugustel põhjustel on lahkunud selle partei ridadest. Parlamendi istungjärgul blokeeruvad sotsialistid sageli liberaalse partei liikmetega.

Kommunistlikul parteil on Jaapanis järjest kasvav mõju. 1.—3. detsembrini toimus kommunistliku partei kongress. Kongressist võttis osa üle 500 delegaadi. Kõnega partei ülesandeist esines Tokuda, kes kriipsutas alla partei vajadust võidelda rahva elutingimuste stabiliseerimise eest, tööstusliku ja põllumajandusliku toodangu laiendamise eest ja vabariikliku režiimi kehtestamise eest Jaapanis, sest tähtsamaid rahvuslikke ülesandeid ei saa lahendada keisrisüsteemi säilitamisel. Kongress valis keskkomitee koosseisu 7 liiget ja 8 kandidaati; Tokuda valiti peasekretäriks..

Asutati „Kommunistlik Noorsooühing".

Praegusele Jaapanile on iseloomustav poliitiliste jõudude terava piiritlemise protsess. Rahvamassid taotlevad Jaapani riikliku režiimi demokratiseerimist. Selle näiteks on suur meeleolu tõus, mille all toimusid kommunistide ja viie pahempoolse organisatsiooni poolt 8. detsembril kokkukutsutud miitingud sõjasüüdlaste nimekirjade koostamiseks. Tokios ei suutnud miitinguhoone mahutada kõiki soovijaid. Nimekiri ise mis sisaldas 1000 sõjaroimarit, võeti vastu tormiliste kiiduavaldustega.

Nimekirja on võetud keiser, keisrinna, lesk-keisrinna, kõik keiserliku perekonna täisealised meesliikmed, välja arvatud nõdrameelne prints Jamtsina, 23 õukondlast, 130 armee ja laevastiku esindajat, 135 endiste valitsuste liiget, 19 diplomaati, 16 provintsikuberneri, 32 kohtuametnikku, 32 politseiametnikku, 38 salanõunikku, 165 ülemkoja liiget, 357 alamkoja liiget, 86 kontsernide juhti, 168 parempoolsete grupeeringute liidrit, 112 kirjanikku ja ajakirjanikku jne. Muide, sõjaroimarite nimekirja võeti 6 praeguse valitsuse liiget: Sidehara, Josida, Sibusava, Majeda, Ivata, Horikiri ning sotsialistide liidrid Kono ja Hirano.

Jaapani ajakirjandus peagu ei kajasta olukorda maal. Otsustades katkendlike andmete järgi on keskvalitsus, samuti ka jaapani võimu kohalikud organid, kaotanud talurahva silmis igasuguse autoriteedi. Jaapani talurahvas ei oota et praegused jaapani võimud suudavad ja soovivad lahendada maaprobleemi. Ajaleht „Nippon Times" avaldas 10. detsembril teadaande, et Akita prefektuuri 15 esindajat külastasid peaministrit ja nõudsid, et siik

По розыску агентуры прив-ника не проходит
Орг. Петр

2

Заполняется оперативным сотрудником проверочно-фильтрационной комиссии — со слов проверяемого.

АНКЕТА

на гражданина СССР, возвратившегося в СССР через Польскую границу

1. Фамилия, имя, отчество. Если фамилия, имя, отчество изменены, то когда, почему и какую фамилию носил до изменения	Бессарабов Михаил Иванович. Фамилие имя отчество не изменял.
2. Год, месяц и число рождения	1914 г. р. 18 марта.
3. Место рождения (республика, край, обл., район, село по новому адм. делению)	Сумская обл. Сумской р-н. С. Терешковка.
4. Последнее местожительство и адрес: а) до начала войны или призыва в армию б) до убытия за границу	Белостокской обл. г. Замбров 113 стр. див. 119 с. п. служил в РККА. Лагерь военнопленных г. Белосток.
5. Национальность, родной язык, каким иностранным языком владеет, в какой степени	Украинец, Украинский, Русским, другими языками не владеет.
6. Партийность. В какой организации состоял до оккупации (плена)	Беспартийный
7. Где находятся парт., комсомольские документы (когда, куда, кому сдал, порвал, отобраны оккупантами, где, кем)	партбилета не имел.
8. Образование, когда, где учился, что окончил.	Среднетехническое, окончил в 1934 г. Зоотехникум. г. Сумы.
9. Профессия, специальность	Зоотехник.
10. Судимость при Сов. власти (кем, когда, за что и мера наказания)	Не судился.

11. Сведения о трудовой деятельности до оккупации или призыва в Красную армию, начиная с 1939 г.:

Даты: Поступления	Даты: Увольнения	Название учреждения, предприятия	Должность, выполняемая работа	Адрес учреждения, предприятия (республ., край, обл., район, село)
с 1939 г.	по 1941 г. 7/VIII	служил в Красной Армии	Командир минометного взвода. Лейтенант.	г. Замбров, Белостокской обл.

12. Отношение к воинской службе (род войска, последнее звание, кадровый или призван во время войны, когда и каким военкоматом)	Военнообязанный, пехота, Лейтенант кадровый, призван 13/I 1940 г. Сумским Р.В.К. Сумской обл.
13. Участие в боевых операциях (где, когда, в составе каких частей, был ли ранен, контужен). Награды за боевые операции.	Участвовал в боевых операциях на укрепрайоне о. Писки Белостокской обл. в 1941 г. 22-го июня. имеет ранение пулевое в ногу, Контузий не имеет, наград правительственных не имеет

14. Прохождение службы в Красной Армии с 1939 г.:

Даты		Название (номер) части (в состав какого соединения и фронта входила часть)	Должность, звание	Местонахождение части
Зачисления	Отчисления			
с 19/I 1940	по 3-/II 1940 г.	нормальное пехотное училище	ком. взвода мл. л-т.	г. Буховичи Минской обл.
с 3го/II 1940 г.	по 21/XII 1940 г.	нормальное пехотное училище	ком. взвода мл. л-т.	г. Осиповичи Могилевской обл.
с 28/XII 1940 г.	по 28/I 1941 г.	курсы лейтенантов.	курсант лейтенант	г. Могилев. военный городок Пашково.
с 28/I 1941 г.	по 7/VIII 1941 г.	113 стрелковый полк 113 стрелковой дивизии. 10 армии,	командир взвода лейтенант	г. Замбров Белостокской обл.

15. Где, когда и при каких обстоятельствах попал в плен или окружение

Барановичская обл. Каролевский с/с около г. Барановичи 6/15 к. юго-зап. 9. Башковичи. 4/VII 1941 г. был в окружении и истребительном бою был взят в плен немцами. Козлов, Войтов. Николай Николаевич

16. При каких обстоятельствах попал на оккупированную советскую территорию

В плену.

17. Сколько раз, когда, где задерживался. допрашивался военными, полицейскими органами, гестапо на оккупированной советской территории, по каким вопросам. Если судился, каким судом, за что, срок наказания, где отбывал, кем и когда освобожден; каким другим репрессиям подвергался (сам и семья) со стороны оккупантов

проживал на оккупированной территории немцами частично репрессий со стороны немецких органов власти не подвергался.

18. Сведения о роде занятий и месте жительства на оккупированной советской территории:

Даты		Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя	Должность, выполняемая работа	Адрес местожительства
Поступления	Увольнения			
с 7/VIII 1941 г.	по 18/VIII 1941 г.	Лагерь военнопленных	не работал.	г. Белосток.

19. Когда и при каких обстоятельствах попал на территорию, воюющих с СССР стран или в оккупированную Германией страну (выяснить подробно, попал ли за границу в качестве военнопленного, мобилизованного или выехал добровольно)

18го/VIII 1941 г. был увезен за границу, как военнопленный

20. Вызывался ли за границей на допросы, кем, когда, в связи с чем.
Если судился, где, когда, каким судом, за что, срок наказания, где содержался, при каких обстоятельствах и когда освобожден

один раз вызывался гестапо в 1941 г. в г. Гродно Гродненской обл. и допрашивали чтобы я им выдал, комиссаров, евреев, коммунистов. 3-и раза арестовывали за воровство в этом-же лагере постовыми надзирателями.
один раз задерживался полицией в 1941 г. в г. Лосбург. и там-же судили на 20 суток строгого ареста: после выпустили.

3

21. Сведения о роде занятий и месте жительства за границей:

Даты: Поступления	Даты: Увольнения	Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя	Адрес учреждения, предприятия (страна, окр., уезд, город, село)	Какую работу выполнял и где жил (точный адрес) и по каким документам
с 20/IX 1941 г.	по 20/X 41 г.	Лагерь военнопленных	с. Остров Мозоветск. Польша.	неработал. проживал там-же. документов не имел.
с 20/X 1941 г.	по 20/X 42 г.	работал в корьере	г. Шонгау. Мюнхенской обл. с. Абтешант Германия.	проживал в лагере там-же документов не имел.
с 23/X 1942 г.	по 20/I 43 г.	работал на строительстве аэродрома	г. Нойбург. Германия.	проживали в лагере там-же документов не имел.
с 25/I 1943 г.	по 18/X 1943 г.	работал в кузнице при сельском хозяйстве.	г. Лефельд. Именье Кузово. Авзбургской обл. Германия.	пом. кузнеца, проживал там-же в лагере. документов не имел.
с 20/X 1943 г.	по 20/I 1944 г.	лежал в лазарете.		
с III 1944 г.	по 21/IV 45 г.	работал на лесопильки кустарного производства	г. Мозбург. Германия	неработал, проживал в лазарете документов не имел.
			с. Эркхейм, г. Меминген, Германия.	чернорабочим, проживал в лагере, там-же. документов не имел.

22. Служил ли в армиях, воюющих с СССР стран или других воинских антисоветских формированиях (указать в каких частях, когда, должность, звание)	В иностранных и других армиях не служил.
23. Кого из советских граждан знает как изменников Родине, предателей и пособников (указать фам., имя, отч., установочные данные и в чем выражалась их изменническая деятельность и где они сейчас находятся)	Из советских граждан, как изменников родины, предателей, пособников никого не знает.
24. Когда и при каких обстоятельствах вернулся в СССР или прибыл на границу СССР (одиночным порядком или в группе (с кем), явился добровольно или задержан, кем, когда)	20/VII 1945 года. из Германии, через границу Польши вернулся в СССР. на эшелоне как репатриант в организованном порядке.

25. Сведения о семье и близких родственниках (отец, мать, жена, дети, братья, сестры) по последним известным ему сведениям (с указанием года, даты)

Фамилия, имя и отчество	Возраст	Степень родства	Постоянное место жительства и род занятий до войны	Где проживают (адрес) и чем занимаются (по последним данным), если выбыли с постоянного места жительства (куда), погибли, умерли, откуда ему стало это известно
1/ Иваниченкова Любовь Ивановна,	35 лет.	сестра	с. Терешковка, сумской р-н. сумской обл. работала в к-зе.	сейчас проживает там-же из письменной связи сестры Ксеньи.
2/ Стаценко Вера Ивановна	32 г.	сестра	там-же где и первая сестра работала в к-зе.	связи и сведений не имеет с 1941 года.
3/. Паращенкова Ксенья Ивановна.	1918 г.р.	сестра.	там-же где и первая сестра работала в к-зе.	сейчас проживает там-же там, из личной письменной связи.
4/. Бессарабова Мария Павловна	1919 г.р.	жена.	г. Замбров, дома нач. состава. Белостокской обл. не работала.	сейчас проживает Сумская обл. сумской р-н хутор. Лендворовка. Марьевский с/с. раб. в к-зе.
5/ Бессарабов Виктор Михайлович	5 лет.	сын.	проживает при матери.	проживает при матери.
6/. Бессарабова Нила Михайловна	4 г.	доч.	проживала	и проживает при матери.

26. Кто может подтвердить изложенное в анкете: а) за время пребывания в армии; а). б) за время пребывания на советской оккупированной территории; б). в) за время пребывания за границей, (указать фамилию, имя, отчество лиц, где они живут и чем занимаются) в).	а). Бархоленко Василий 1918-1920 г.р. Сумской обл, сумской р-н. с. Пушкаревка, сейчас о нем сведений не имеет. б). на оккупированной территории не имел. в). Тиран Константин Тихонович. фельдшер Сумской обл, Покровский р-н с. Александровка.
27. Что хочет опрашиваемый сообщить о себе дополнительно	Дополнительно больше ничего не желает
28. Куда опрашиваемый хочет ехать (точный адрес) и что делать	домой, с. Терешковка, Сумской р-н. Сумской обл. а работать там-же.
29. Перечислить все имеющиеся у опрашиваемого документы, кем, когда они выданы и их №№	имеется проездной выдан военкоматом от 23/10 1945 г.. других документов не имеет

Примечание. Если некоторые вопросы анкетным путем не будут выяснены, о них проверяемый должен быть допрошен отдельно.

Дактилоскопическая указательного пальца правой руки

Место для фотокарточки

Подпись опрошенного

Анкета заполнена «29» ноября 1945 г. при 8 ОС.Б при штабе 68 "Артема" Дзержинского р-на Сталинской обл.
(адрес пров.-фильтрац. пункта)
нач. "Артема" Дзержинского р-на Сталинской обл. п.л.о. Уполномоченный НКГБ СССР. Лейтенант Сорокин
(должность, звание и фамилия (разборчиво) допросившего)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

«26» декабря месяца 1945 г. из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что Бессарабов. М. И. при окружении части был пленен немцами в 1941 г. по 1945 г. находился в плену в лагере в/пленных и работал чернорабочим. других компр. материалов не добыто.
(фамилия, инициалы)

РЕШЕНИЕ: Бессарабова, передать в постоянные кадры угольной промышленности Донбасса

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ФИЛЬТР. КОМИССИИ: зам. нач. УНКВД по с/о. подполков. Павленко
(должность, звание и фамилия (разборчиво)) (подпись)

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ: представ. 2 УК. НКВ. смерш" подполков. Будницев
(должность, звание и фамилия) (подпись)

представ. УНКГБ по с/о. подпол. Глазков
(должность, звание и фамилия) (подпись)

Протокол допроса.

1946 года. февраля 27го/дня Я, и.о. уполномоченного НКГБ 4
усср. лейтенант Сорокин, допросил в качестве
свидетеля Бессарабова Михаила Ивановича
1914 г.р. Сумской обл., сумской р-н село
Терешковка. русский, б/п, имеет
среднее образование. не судим, в период
отечественной войны находился в
плену у немцев, сейчас находится
в р-ы 8м/о.с.б шахта Артема"
Дзержинского р-на Сталинской обл.
обответственности за дачу ложных показаний в
порядке ст. 89. УК. усср. предупрежден

Вопрос: В период пребывания вас в плену у немцев
подвергались когда либо, арестам, допросам
со стороны немецкими карательными органами

Ответ: находясь в плену у немцев, я подвергался
2а раза аресту и 2а раза допросу со стороны
немецкими карательными органами, но какие
органы я не знаю. за побег из лагеря летом
1943 года - в г. Мозбург. и г. Меменген Германия

Вопрос: Конкретно, расскажите, по каким вопросам
вас допрашивали. немцы?

Ответ: На допросах мне задавали следующие вопросы
Куда я бежал. откуда бежал, зачем бежал;
я ответил что бежал домой в Россию,
потому, что в лагере кормят плохо и жить
невозможно. далее вопрос задали зачем
воровал продукты. я ответил кушать.
в какой я служил части, откуда я родом
и ряд других вопросов. я ответил, что
служил в обозе, а родом я указал точный
адрес.

Вопрос: Какие Вам предлагал условия на жизнь

Ответ: На допросе мне никаких условий не
предлагали немецкие офицеры.

Вопрос: Знали-ли Немцы что Вы офицер Красной Армии?

Ответ: Нет, Немцы не знали что я офицер Красной Армии. а но это мумало интересовалось мной.

Вопрос: Что Вы желаете дополнить по данному допросу?

Ответ: Дополнить ничего не желаю. показания мои записаны верно и мной прочитаны дословно

подписью [signature]

Допросил: п. о. уполномоченного НКГБ Усср. Лейтенант

[signature] (Сорокин)

Архивное ф/д № 46737
пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750
и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в агентурном фонде
как находивш. в амер. зоне
справочном учете. с отражением на оперативно-
Пересмотрел Кн [signature] (Амосов)
Согласны:
Начальник отделения
Нач. 5 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл. ( )
12 /17 5 [signature] (Остапенко)

5

A u s w e i s .

Der russische Kriegsgefangene Bessarabow Michail geb.18.3.191[illegible]

Nr.13422 war seit 3.3.44 - 23.4.45 bei Johann Fritz,Zimmerei in

Erkheim beschäftigt.

Joh. Fritz
Zimmermeister
Erkheim (Schw.)
J. Dr. Hartmann

Markt Erkheim

Erkheim, den 11.5.45
Markt Erkheim
Der Bürgermeister:
i. A. Hummert

This man being a Lt. in the Russian Army is given permission by the Mil. Govt. to return to Erkheim.

Joseph W. Renne
1st Lt. CAC.
Det. I Fz.

	г. Москва		
1ая	Мещанская	ул. дом 41 кв. 43а	
	Ларин	Иван Гавриловичъ.	
	Мат.	Корнилова Пелагея Петр.	

H-Funkspruch

Vordruck 2a

H-Einheit .....

Empfänger Nr. .....

Aufnahme Nr. .....

An .....

Von .....

Am ..... 19 ..... um ..... Uhr

Aufgenommen durch .....

Ton .....

Frequenz ..... (Welle ..... m), Lautstärke .....

Bemerkungen des Hörers über Empfangsbedingungen und besondere Merkmale:

Der Truppführer ist für genaue und vollständige Ausfüllung des Vordrucks wie für die Eintragung der Namen der Besatzung und des Aufsichthabenden verantwortlich!

C 0688

1. Name: Бессарабов
Фамилия

2. Vornamen: Михаил
Имя

3. Geburtstag: 18. 7. 1914
День рождения

4. Geburtsort: Пречистовка
Место рождения

5. Lager:
Лагер
15.9.43 von St.VIIA nach St. VIIB

Stalag VII B

5a. Im Lager eingeliefert am:
Доставлен в лагер (число)

6. Dienstgrad: солдат
Чин

7. Truppenteil: 119 пех. пол
Воинская часть

8. Nr. der Erkennungsmarke des deutschen Lagers:
Номер военнопленного в германском лагере
St 304 13.422

9. Vorname des Vaters: Иван

Имя отца

10. Name der Mutter:

Имя матери

11. Anschrift der nächsten Angehörigen:

Адрес ближайших родственников

Бессарабы И. И. Сумская обл.

Сумский р-н. село Терешковка

12. Beruf: Ветер. фельдшер

Профессия

13 Wann und wo gefangen: 3. 7. 1941

Когда и где попал в плен Волковыск

14. Nr. der Erkennungsmarke des eigenen Truppenteils: Matrikel-Nr.

Номер в собственной части

Michail

1. Name: Бессарабов
Фамилия

Bessarabow

2. Vornamen: Михаил
Имя

Michaïl

3. Geburtstag: 18/III - 1918
День рождения

4. Geburtsort: с. Шершиковка
Место рождения

5. Lager: Stalag VII A
Лагер

Eingang 15.8.41

5a. Im Lager eingeliefert am: 19/VIII - 41 aus Stalag IV B
Доставлен в лагер (число)

6. Dienstgrad: солдат
Чин

Soldat

7. Truppenteil: 2 стр ч.
Воинская часть

8. Nr. der Erkennungsmarke des deutschen Lagers:
Номер военнопленного в германском лагере

Stalag 304 13422

Bessarabow

9. Vorname des Vaters: Иван
Имя отца

10. Name der Mutter: Борисова
Имя матери

11. Anschrift der nächsten Angehörigen: Отец
Адрес ближайших родственников
Бессарабов Иван Сумская обл
Сумской р-н с. Шереметовка

12. Beruf: Зоотехник, вет. врач
Профессия

13 Wann und wo gefangen: 3/VII - 41
Когда и где попал в плен
Волковыск

14. Nr. der Erkennungsmarke des eigenen Truppenteils:
Matrikel-Nr.
Номер в собственной части
—

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 8 листов

восемь

29 октября 1992 г.

Должность

Подпись

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 8 аркушів

вісім

9 грудня 1992

Посада архівіст 1 кат.

Підпис Розгорнуть

07.05.2026

Арт 1-С-3803-1